

Valtuustoaloite leikkipihojen tekonurmien korvaamiseksi lasten terveyden kannalta parhailla materiaaleilla

Espoon uudisrakentamisessa käytetään nykyään tavallisesti tekonurmia ja kumipinnoitteita lasten leikkipaikoilla. Tekonurmi on pehmeää muovia. Muovien pehmentämiseen käytetään ftalaatteja, jotka tunnetaan hormonihäirikköinä. Mikromuovit ovat lisääntymistoksisia ja samalla tiedämme, kuinka tahaton lapsettomuus on lisääntynyt länsimaissa huolestuttavasti. Toisaalta lasten immuniteetin kehittymiselle kosketus metsämaahan on tutkimuksissa todettu tärkeäksi. Espoossa onkin kaupungin päiväkotien suunnitteluohjeissa jo mainittu metsämaan eli kuntan käyttö päiväkotien pihaille lisättävänä elementtinä.

Tutkimusten mukaan tekonurmi- ja kumiset leikkikenttien pinnat ovat ulkonäöstä riippumatta valmistettu materiaaleista, jotka voivat olla vaarallisia lapsille ja aikuisille sekä ympäristöllemme. Tähän mennessä suurin osa tekonurmea koskevista tieteellisistä tutkimuksista on keskittynyt kemiallisiin komponentteihin ja suotoaineisiin, joissa on tunnistettu lukuisia syöpää aiheuttavia, hermotoksisia ja hormonitoimintaa häiritseviä kemikaaleja.

Tekonurmi ja kumipinnoitteet on toki helppoa ylläpitää siistinä paljollakin kulutuksella, jolle lasten leikkipaikat helposti altistuvat, kun tiiviisti rakennetuilla alueilla pihat ovat pieniä. Leikkipaikkojen pintamateriaalien valinnassa tulisi kuitenkin asettaa lasten turvallisuus ja etu etusijalle. Lasten edun asettaminen muun edelle on meillä Suomessa yleisenä periaatteena. Leikkipihoille tarkoitettu puuhake (Engineered Wood Fiber) on toinen luonnollinen vaihtoehto leikkikenttien kumi- ja tekonurmipinnoille. Toisaalta, jos tiiviisti rakennettujen kerrostaloalueiden pienille leikkipihoille ei tunnu soveltuvan mikään lasten terveyttä vaarantamaton pinnoite, kuten metsämaa tai puuhake runsaan kulutuksen vuoksi, tulisi vaihtoehtona harkita minimikoon asettamista tiiviisti rakennettujen kerrostaloalueiden piha-alueille, mikä takaisi riittävän laajat piha-alueet uusissa kerrostaloissa asuville lapsille. Tämä tekisi samalla ulkoilusta, liikkumisesta ja pihaleikeistä nykyistä houkuttelevampaa.

Me Espoon kaupunginvaltuutetut esitämme, että Espoo selvittää, mitkä pintamateriaalit lasten leikkipihoilla ovat lasten edun mukaisia erityisesti lasten kemikaalialtistuksen välttämisen ja vastustuskyvyn kehittymisen kannalta ja ryhtyy tarvittaviin toimiin, jotta uusien asuinalueiden lasten leikkipihojen ja -paikkojen rakentamisessa ei käytetä enää muita kuin lasten terveyttä parhaiten tukevia pintamateriaaleja, kuten metsämaata, haketta ja turvahiekkaa.

Lähteitä:

Health Impacts of Artificial Turf: Toxicity Studies, Challenges, and Future Directions - PMC
Children and Athletes at Play on Toxic Turf and Playgrounds - National Center for Health Research
Tutkimus osoittaa hedelmien ja kukkien antioksidanttien voivan torjua mikromuovien haittoja

Espoossa 24.3.2025 Henna Kajava

Aaltonen Juri

Arstila Leila

Ülle Auli

Elo Tiina

Keisteri-Sipilä Elli

Hyrkkö Saara

Karimäki Johanna

Nevanlinna Risto

Hopsu Inka

Aavaparta Tiina

Rajala Maria

Keronen Jiri

Halkosaari Tommi

Korhonen Henri

Cederlöf Karin

Pentikäinen Aulikki

Löyttyniemi Meri

Puntila Päivi

Saramäki Sara

Ruoho Veera